

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philippi Melanchthonis Grammatica Latina

Melanchthon, Philipp

Wittebergae, 1621

Caput XXII. Syntaxis participiorum

[urn:nbn:de:bsz:31-112308](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-112308)

Quod meâ & Reip. interest. Cic. l. 2. ep. 18.

Infinitum refert Lunaris ratio. Plin.

Illud meâ magni interest, te ut videam. Cic. II. Att. 22.

9. Δ V. Verbum *Interest*, loco Genitivi recipit etiam Accusativum cum AD. ut: ⁹
Magni interest ad decus & ad laudem huius civitatis, ita fieri. Cic. l. 1. de nat. Deor.

Δ VI. Nonnunquam Verbum *Refert*, absolute sine casu ponitur, ut:

Nec numero comprehendere refert. Virg. 2. Georg.

Haecenus Verborum Syntaxis.

CAPUT XXII.

SYNTAXIS PARTICIPIORUM.

REGULA I.

* Participia quando post se regunt Casus, imitantur Verborum suorum Constructionem, ut: ¹

1. *Legens Virgilium, juxta Reg. 1. Cap. XIV.*
Legendus a Virgilio, juxta Reg. 1. Cap. XV.
Egens are & aris, juxta Reg. 4. Cap. XV.
Accusandus negligentia, juxta Reg. 6. C. XII.

2. *NOTA. I. Exosus, Perosus, & sæpe etiam Pertesus, Accusativo ² gaudent, ut:*
Tedas exosa jugales. Ovid. 1. Met.
Plebis Consulium nomen, haud secus quam Regum perosa erat. Liv. 3. ab H. C.

Pertesus ignaviam suam. Svet. Jul. cap. 7.

Δ Gellius

Δ Gellius etiam Exosus, Passivè Dativo junxit. Ex quibus latenter intelligas, non omnes modo Diis exosos esse. pro, invisos. [lib. 2. cap. 18.]

Δ II. Participia Verborum FIO, EXISTO, & similia, Casum sequentem non tantum antecedenti respondentem postulant; sed etiam ad quæcumque Casum præcedentem, Nominativum³ post se admittunt apud Græcos.

□ Genitivo.⁴ Aristot. l. 3. Meteor. cap. 6.

ἄλλ' ἀχλὺς ὕδατος μὲν πικρῆς, [hic respondet Genitivus] ἀλλ' ἕρω ὕδατος ὕδατος. [Hic infertur Nominativus, sicut dicitur, ἀχλὺς ἕρω ὕδατος.] Sic Camerar. Homil. de Ascens. ὄντ' ἕρω ἕρω τὸ ἐξώτατον τὸ κόσμος. [Hic infertur Nominativus, sicut dicitur: ὄσρανός ἔστι τὸ ἐξώτατον τὸ κόσμος.]

Dativo.⁵ Thucyd. lib. 4. ἐν τῇ γῆ ποτὲ ἕρη Μεσσωρία. [Hic respondet Dativus.] Pausan.

Att. ἐν τῷ γυμνασίῳ Πτολεμαῖον καλεῖται. [Hic infertur Nominativus; sicut dicitur: τὸ γυμνάσιον καλεῖται Πτολεμαῖον.]

Accusativo. Thucyd. lib. 1. οὐκ ἔντες τὰς τότε καλεῖται ἐνεία ὁδοί. [Hic respondet Accusativus.] Item lib. 4. χωρίον, ὅπερ ἄριστον ἐκαλεῖται ἐνεία ὁδοί. [Hic infertur Nominativus; sicut dicitur: χωρίον καλεῖται ἐνεία ὁδοί. Neunwege/ Neunstrassen.]

Δ Quod posterius Latinaliquando⁶ imitantur, ut: Fulgentius ad Ibrazymundum Regem Vandalor: in Africa, lib. 1. p. 230. [Editionis

Z 2 Basile.

Basileensis in octavo.] Ut in Verbo CARO [non Carne] facto, & habitante in nobis, quod in principio erat, sempiternitatis agnitio, suspensionem ceptæ nativitatæ auferret. Ovid. 1. Met. Via nomen habet Lactea.

REGULA II.

- I. † Duo vel plura commata, † eleganter in unum contrahuntur, altero Verborum in Participium mutato. ut :

Vigilans somniat. Plaut. Amph. 2. 2.

Furor fit læsa sapius patientia. Publ. Syr.

Excruciatum necat. Sal. Jug.

Misere legatos memoraturos. Tac. 1. 4.

† Utrum autem in Participium commutandum est?

Illud, quod sub *Dum, Si, Ut, vel Postquam*, alteri præcedit : vel in sensu Relativo alteri jungitur. ut :

Vigilans somniat, i. e. dum vigilat; vel inter vigilandum.

Furor fit læsa sapius patientia. i. e. si sapius læditur; vel quæ sæpius læsa est.

Excruciatum necat; i. e. postquam eum excruciauit.

Misere legatos memoraturos; i. e. qui memorarent, vel ut memorarent.

REGULA III.

△ *Do, Volo, Reddo, Curo, & similia*, cum Participio Præteriti temporis in Accusativo, quod Substantivo rei vel personæ junctum est,

est constructa, p

us, cuius Partic

Dabo tibi hoc e

riam.

Rogatus te vol

lorentum tibi

nam Part

centiam

R

* Participia

significancia, v

tunc, vel Ablati

Deus nobis or

quia non pa

esse pu

† Verba

libus, elegan

ctivo, recipi

DUS, eodem

Substantivo

Negotium c

ut e

Dedit mihi

ut de

Natus, Pro

tus, & his similibus

Nate Dea.

lib. 2.

est, constructa, periphrasin faciunt Verbi eius, cuius Participium sic usurpatur. ut.

Dabo tibi hoc effectum. Ter. Eun. 2. 1. i. e. efficiam.

Rogatum te volo. Plaut. Cas. prol. i. e. rogo te.

Inventum tibi curabo, & mecum adductum tuum Pamphilum. Ter. And. 4. 2. i. e. inveniam & adducam.

REGULA IV.

* Participia Futura in DUS, necessitatem significantia, vel Dativum¹ personæ admittunt, vel Ablativum cum Præpositione. ut: ²

Deus nobis orandus est.

Quia non putabam, hæc nunc à me scribenda esse publicè. Cic. l. 15. ep.

REGULA V.

† Verba *Curo, Do, Loco, Accipio, cum similibus*, eleganter pro Infinitivo³ vel Coniunctivo, recipiunt Participium Futurum in DUS, eodem genere, numero & Casu cum Substantivo coharens. ut: ⁴

Negotium conficiendum cures. i. e. confici, vel ut conficiatur.

Dedit mihi hanc epistolam describendam. i. e. ut describerem.

REGULA VI.

* *Natus, Prognatus, Cretus, Satus, Editus, Ortus, & his similia*, Ablativum asciscunt. ut:

Nate Dea. Ovo prognatus eodem. Horat. lib. 2, sat. 1.

Sanguine cretus Sisyphio. Ovid. 13. Met.

Sate sanguine Divum. Virg.

Mæcenas atavis edite Regibus. Hor. 1. Od. 1.

Orte Saturno. Hor. l. 1. od. 12. Divis ortu bonis. Idem.

Interdum mediante Præpositione EX. ut:

Ex concubina ortus. Salust.

Ex me hic non natus est, sed ex fratre. Ter.

REGULA VII.

† Duo Ablativi Consequentiam designantes, ¹propemodum ²absolutè junguntur, sed alter Nominis vel Pronominis, alter Participii, ut:

Imperante Maximiliano, Veneti graviter afflicti sunt.

Oppressa libertate patriæ, nihil est quod amplius speremus. Cic.

Nil juvat amisso claudere sepra grege. Ovid.

Quid est Designare Consequentiam?

Est ita in oratione poni, ut nihil plenum aut integrum intelligatur, sed tantum causa antecedens, aut tempus, aut conditio, aut similis circumstantia notetur, & ad perfectionem sententiæ amplius aliquid expectetur.

NOTA. † I. Interdum Participium dissimulatur, ³locum ejus occupante aliquo nomine. ut: ⁴

Me conficio. Te judice. Duce numine.

Δ II. Nonnunquam solius Participii Ablativus ponitur. ut:

Milites

*Milites Imperatorem querentes, in ipsum per-
rumpunt triclinium, nec nisi viso [sec. eo,
vel Imperatore] desiterunt. Sueton.
Orbon. c. 8.*

△ III. Interdum idem Ablativus Parti-
cipii Perfecti solus ponitur, sed Imperfona-
liter. ⁵ ut: ⁶

*Audito, Regem in Ciliciam tendere. Salust. 5. Hist.
i. e. postquam auditum esset.*

Hæc de Participiorum Syntaxi.

CAPUT XXIII.

SYNTAXIS ADVERBIO-

rum. ¹

REGULA I.

* Adverbia subjiciuntur Verbis, aut eorum Participiis, ad explicandas actionum aut passionum circumstantias. ut:

Estina lentè. Quod citò fit, citò perit.

Sauciatus graviter. Bene doctus.

△ Verbis autem Substantivis, Adverbia paucissima subjici possunt. ut: *Frustra sum, i. e. decipior, frustror.*

□ Non autem dicitur, *Ille est bene.*

△ Quod si tamen Verbum Substantivum Impersonaliter ponitur, Adverbia quædam illi jungi possunt. ut: *Si vales, benè est.*

† Eadem est ratio Nominum Adjectivorum, quando Adverbialiter Verbis actionem

Z 4 nem

5. 6.

c.